Ja, a fecskék!

Nincs sok mese, be kell látni, nyáron déli ország vagyunk. Télen meg északi. Hogy ez kontinentális éghajlat-e még, vagy át kell írni a földrajzkönyvet, majd kikutatják. A lényeg az, hogy hideg- meg melegrekordok tetőznek. És mi nem vagyunk ehhez szokva, mi a kevésbé szélsőséges kontinentális éghajlat szokásai szerint igazodunk az időjáráshoz. A déli országokban ezek a szokások másképp vannak; ott, úgy mondják, napközben nem nagyon van élet, csak estefelé, amikor enyhül a hőség. Ezért aztán itt mi nem igazán bírjuk a kontinentális temperamentummal a déli klímát, itt napközben is megy az élet, ez a szokás. Ettől aztán szenvedünk: nagyok az ablakok és nem vagyunk klimatizálva. Csakhogy ezúttal a szenvedés okán nincs kit szidni, nincs kire rákenni a hőséget, és ez mindennél borzalmasabb és elviselhetetlenebb. Se pártunk és kormányunk nem tehet róla, se a sajtó, se az egészségügy, se a maffia. Csakhogy az általános felmelegedésben mindenkinek megvan a maga kis szeletkéje, amennyiben a fogyasztói társadalom természetpusztító javait élvezi. De hát ebből így nem lehet okulni senkinek, ettől még okádni fogjuk a benzingőzt, ettől még nem fogjuk összefércelni az ózonlyukat, nem fogjuk helyreállítani a tengeráramlatokat. Nem tudni még, mit kéne csinálni, hogy ne legyen ilyen észvesztő hőség; pillanatnyilag senki nem mondja meg. (Micsoda levegő lenne, ha az autók oxigént pufognának!) Így meg legfeljebb, ha sok fecskét látunk egy villanydróton, azt mondjuk, na, azok csinálják a nyarat. És a telet? Tán' csak nem a verebek?

Podmaniczky Szilárd

A diabetesegyesület egy szép napja

Van, aki még segít. Mai, ugyancsak felpörgetett ritmusú, világunkban a segítség fogalma annyira „kifakult", hogy szinte felüdülésként hat, ha az emberi szolidaritás szép példájáról hallunk. Különösen érvényes ez akkor, ha a társadalom hátrányos helyzetű polgárairól van szó. Nagy Ferencné Bíró Ilona, a Szeged és Térsége Diabetes Egyesület elnöke nemrégiben éppen egy ilyen követendő példáról számolt be lapunknak.

Az elnök asszony elmondta, hogy tagjaik számára a közelmúltban megszervezték az úgynevezett rendszeres évi oktató jellegű kirándulást, ezúttal az ásotthalmi Bedő Albert Erdészeti Szakközépiskola területére. A száz résztvevőnek az iskola igazgatónője mutatta be az intézményt, valamint az iskolához tartozó múzeumot. A cukorbetegek itt fogyasztották el az előírásosan alacsony szénhidrát-tartalmú uzsonnát, a túrós lepényt, majd mozgással egybekötött játékos versenyen vettek részt. Meghallgatták *dr. Holzinger Gábor* adjunktus amerikai úti beszámolóját, az (50 gramm szénhidrátot tartalmazó) bográcsos ebéd után erdei séta következett. Később pedig Fele sem igaz vetélkedőn bővíthették a cukorbetegséggel kapcsolatos ismereteiket a kirándulás résztvevői.

Nagyné azt is elmondta, hogy az 1993-ban alakult egyesületnek 360 tagja van, s évente egyszer szerveznek ilyen oktató jellegű kirándulást. Mint minden ilyen nonprofit szervezet, ők sem dúskálnak az anyagiakban, így aztán igencsak hálásak mindenkinek, aki az ilyen „megmozdulások" során segít. Ebben az esetben kiemeli az említett iskola igazgatónőjét, a Tisza Volán Rt. igazgatóját, a Novo Nordisk Hungária Kft., a Servier Hungária Kft., a Vákum Kft. anyagi segítségét, a mórahalmi hentest, aki a betegek számára adott finom húst, a röszkei konyhát, amely túrós lepényt, a Bajor pékséget, amely a barna, magos kenyeret és zsömlét sütötte. Persze, mondja az elnök asszony, ilyenkor az egyesület vezetőségének is kijár a dicséretből, hiszen példásan megszervezték az egész napos rendezvényt, meg a lelkes orvosoknak, akik felügyeltek a betegekre és segítették őket a kirándulás folyamán.

Milyen kevés kell a boldogsághoz, mondhatnánk. Néhány adakozó kedvű cég, iparos, önzetlen egészségügyi személyzet, lelkes társadalmi munkás, aztán létrejön egy ilyen – a résztvevő tagság számára nyilván felejthetetlen élményt jelentő – kirándulás. Jóakarat, összefogás, ez kell csupán, mondja Nagyné, de hozzá teszi, hogy az élet megy tovább. A további munkáról szólva közli, hogy a cukorbetegek számára október 26-ától egy héten át orvosi előadásokat tartanak az egyesület szervezésében. A következő hónapban, november 14-én, az országos diabetes világnap alkalmával, a szegediek lesznek a házigazdái annak a nagyszabású rendezvénynek, amelyre az ország minden tájáról érkeznek majd szakemberek.

K. F.

• Szabadság, grafika – e kettő kell nekem

Alkotótelepi anzix

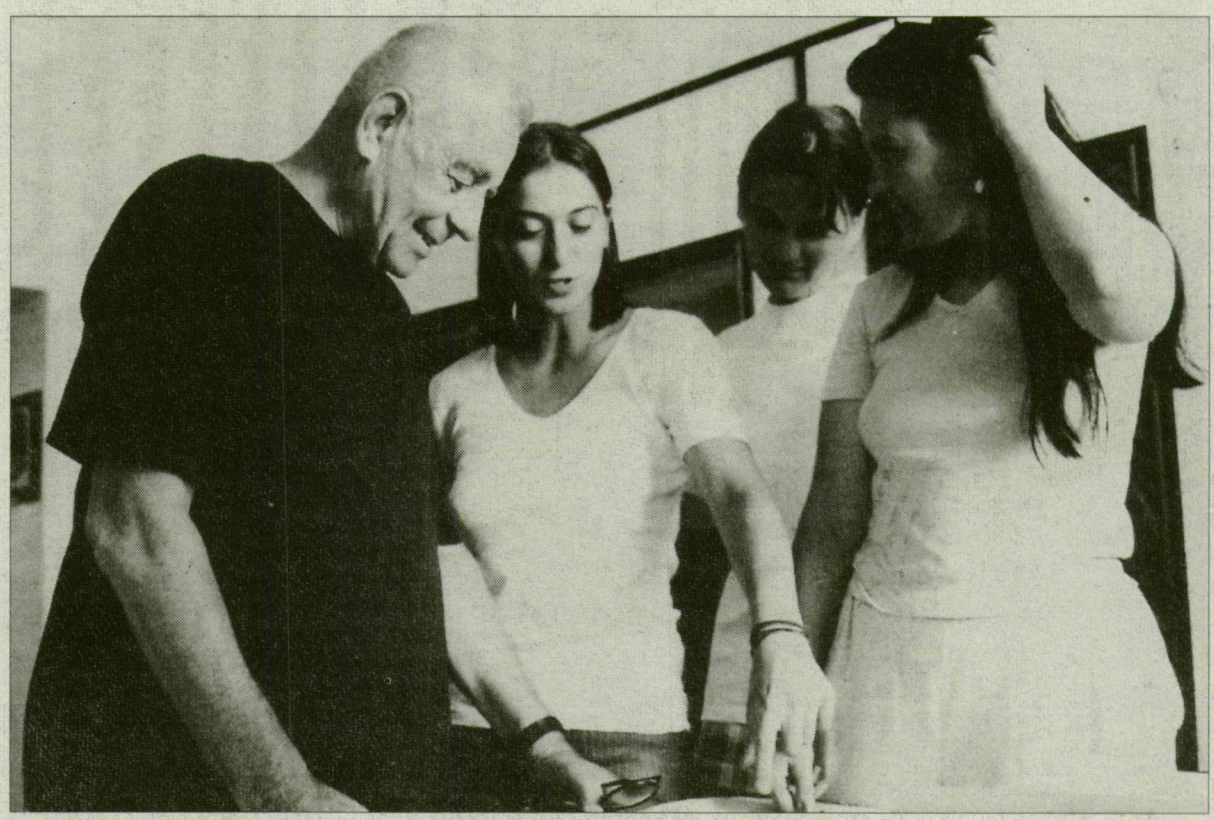

Kass János mustrál. *(Fotó: Mohos Angéla)*

Az ötös út mellett, Szegedtől ötven kilométerre, a Monostori csárda közvetlen közelében vert tanyát a Szekeres Ferenc vezette reklámgrafikai alkotótelep. A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Rajz Tanszékének oktatója immáron harmadik éve szervez nyári alkotótelepet egyetemisták, főiskolások, fiatal pályakezdők és hivatásos képzőművészek részére. Idén a Kiskunsági Nemzeti Park Madártani Kutatóintézetének bázisán huszonegyen nyúltak az egér után, fénymásoltak szöcskét, löttek bakot.

Szekeres meg van győződve arról, hogy amatőr szervező, pedig nem az. Az az ember, aki harmadik éve brusztol össze annyi pénzt a kéthetes nyári alkotótelepre, hogy a jelenlevőknek a szállásért, a napi háromszori étkezésért és a felhasznált anyagokért csak néhány ezer forintot kell fizetni, az nem lehet amatőr. Máshol ugyanis ezt súlyos tízezrekben mérik. Itt nem.

Fagy a forróságban

A magyaroknak kilenc-, a határon túli magyaroknak (erdélyieknek és vajdaságiaknak) pedig háromezer forintot kellett befizetniük ahhoz, hogy élvezzék az alkotás szabadságát. És ezt tessék szó szerint venni! Mert bár minden évben van tematika – idén a CD-, kazetta-, illetve lemezborítók tervezése szerepelt a kötött programban –, a résztvevők bármit készíthetnek, plakátot, emblémát, arculattervet, sőt akár még animációt is. A technika ugyanis adott. Szekeres és hű társa, egykori tanítványa, *Balogh József* számítógépekkel, scannerekkel, printerekkel, fénymásolókkal és retuspisztolyokkal látták el a telep lakóit. Már csak dolgozni kellett. És ők dolgoztak is keményen. Már amikor a három komputer valamelyikéhez odafértek. Az ugyanis nem volt könnyű, mert mindenki tervezni, alkotni szeretett volna éjjel és nappal. Így aztán a gépek nem is mindig bírták a strapát, s néha bizony lefagytak a nagy alföldi forróságban.

Kapaszkodó, ha nincs ötlet

Csillag István, Máthé Enikő és *Simon Imola* Erdélyből érkeztek. Mindhárman a temesvári képzőművészeti akadémia diákjai. Most vannak először az alkotótelepen, amelyről egyöntetű a véleményük: családias a légkör, és vagány, nagyon vagány az, ami itt folyik. István elmondta, hogy otthon sokkal kevesebb lehetőségük van komputerrel dolgozni, mert nincs ekkora technikai felszereltség. – Itt bármikor az egér után nyúlhatok. Kísérletezhetek ezzel-azzal. A barátom például a saját hasát, én pedig egy szöcskét fénymásoltam. Ebből is látszik, hogy bármit csinálhat az ember, s a tematikát azért találták ki, hogy ha valakinek nincs ötlete, legyen mibe kapaszkodnia. Persze, azért a nagy kísérletezések közepette van olyan, hogy bakot lövünk. *Véber Noémi*, aki idén végzett a tanárképző főiskola rajz-földrajz szakán, harmadik nyarát tölti a reklámgrafikai alkotótelepen. A fiatal pályakezdő pedagógus szerint amellett, hogy nagy szabadságot élveznek az alkotótelepen, az évek során konkrétabbá váltak a feladatok. – Körülhatároltak a területek, hiszen tavalyelőtt az embléma-, tavaly pedig az illusztrációtervezés szerepelt a programban. Ettől függetlenül mindenki az egyéni ritmusának megfelelően a saját stílusában dolgozik, és nem feladatokat old meg, hanem alkot. Akár hajnal ötig is.

Szegényen, de szabadon

Szekeres Ferenc egyébként olyan kiváló grafikusművészeket hívott meg tavaly és az idén is a táborba, mint *Kass János, Pócs Péter* és *Szyksznián Vanda.* Nem akármilyen nevek a szakmában. A tanár úr mindemellett a társművészetek jeles képviselőit is szíves-örömest vendégül látja. Idén például Szász Enikő temesvári színésznő töltött négy napot a fiatalok között. – Vallom és hiszem, hogy a színház, az irodalom, a költészet, a zene és a grafika hatással vannak egymásra. Éppen ezért jövőre költőt vagy költőket is szeretnék meghívni az alkotótelepre.

Mindeközben befut Kass János, akivel – miután megnézte a fiatalok munkáit – a kerti padon, a hűvösben folytatjuk a beszélgetést. Az alkotótelep jövőjét firtató kérdésemre a neves grafikus elmondja, hogy mint oly sok minden, ez is csupán pénz kérdése. – Ezt a telepet az eurorégió keretében lehetne igazán híressé és nemzetközivé tenni – mondja az ősz mester. – Ehhez azonban össze kellene fogni a városnak, a megyének és a nagy szegedi cégeknek. Franciaországban ezt úgy oldották meg, hogy összeálltak a nagy médiamogulok, a nyomdák, a kiadók és a sajtó, és Provance-ban vásároltak egy kis falut, s azt képzőművészeti alkotóteleppé varázsolták. Ennek éppen harmincöt éve, s a telep azóta is él és működik. A fiatalok pedig folyamatosan kapcsolódnak bele a munkába, amiből mindenkinek haszna van. Ez a jövő. Egy akkora városnak, mint Szeged, ahol rengeteg a kihasználatlan reklámfelület, ezt meg kellene csinálnia, hiszen ilyen telepen születnek a nagy dolgok. Szekeres a pénzzel kapcsolatosan elmondta: innen is, onnan is csurrant-cseppent egy kicsi, ám azt nem szeretné, hogy egy nagy céghez kötődjenek, mert akkor fennáll annak a veszélye, hogy a cég a szponzorálásért cserébe szeretne terveztetni magának valamit. Akkor pedig a nyári alkotótelep nem lenne más, mint munkatábor. Ezt nem akarja.

Így aztán inkább maradnak szegények, de szabadok.

Szabó C. Szilárd

tőzsde

Tovább estek az árak

• Budapest (MTI)

A Budapesti Értéktőzsde részvényindexének utolsó záróértéke hétfőn 8075,44 pont, ami 139,76 pontos és 1,70 százalékos csökkenés.

A határidős piacon a BUX decemberi lejáratai az azonnali piac index változásánál valamivel nagyobb arányban csökkentek, az idei decemberi BUX-lejárat 8599 pont, ami 171 pontos csökkenés. A jövő évi decemberi BUX 190,5 ponttal csökkent, utolsó értéke 10,060 pont. A határidős részvénypiacon a 6950 forintra csökkenő Mol kivételével, a másik két részvény ára némileg erősödött. A Matáv 1480 forinton, a TVK 4160 forinton zárt.

Az azonnali részvénypiacon a húzórészvények veszítettek értékükből. A Mol 160 forinttal, 6435 forintra gyengült. A TVK 3895 forinton zárt, ami 40 forintos árveszteség.

Az OTP 55 forintot veszített értékéből zárásban, utolsó ára 11 ezer 650 forint. A Matáv 1368 forinton zárt, ez 14 forintos értékvesztés. A Richter 740 forintot gyengült, záróára 16 ezer 950 forint.

A kárpótlási jegyek alacsony forgalom mellett 660 forinton zárták a napot, ez 40 forintos gyengülés.

Egyeztetés sertéshúsügyben

• Budapest (MTI)

Egyeztetés kezdődött a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium illetékesei, valamint a Vágóállat és Hús Terméktanács között arról, hogy miként lehetne a magyar sertéshús exporttámogatottságát az EU-ban érvényes mértékűre emelni – adta a tájékoztatást Zádori László, a terméktanács titkára hétfőn. – Jelenleg a magyar sertéshús kilogrammját export esetén mintegy 50 forinttal támogatják, eközben az Európai Unióban a támogatás mértéke a nemrégiben végrehajtott 10 ECU-s emelés óta meghaladja a 70 forintot – jelezte a szakember. A terméktanács szerint a magyar sertéshús versenyképességének megőrzése érdekében a külpiacokon hasonló támogatásban kellene részesíteni a magyar exportőröket mint az EU szállítóit. Ezért a terméktanács kezdeményezte, hogy a tárca illetékesei és az ágazatot képviselő szakemberek egyeztessenek a magyar sertéshús piacra jutási támogatásának mértékéről.

Csavarja fel Ön is a TTL szőnyegét!
TTL TAPETEN-TEPPICHBODEN-LAND
80 x Európában 7 x Magyarországon
"Csavard fel a szőnyeget..."
NYITVA TARTÁS: hétfőtől péntekig 8–19-ig, szombaton 8–15-ig.
Állandó szolgáltatások: • Szőnyegszegés • Szaktanácsadás • Házhoz szállítás
PADLÓ-SZŐNYEGEK 4-5 m szélességben 890 Ft/m²-től
Méretre vágott padlószőnyegek óriási választékban
PVC-k 2-3-4 m szélességben 590 Ft/m²-től
Több mint 200-féle tapéta
ÖNTAPADÓS TAPÉTÁK 490 Ft/fm-től
Bútor- és ajtófóliák többféle színben
MŰFŰ 1,33–2–4 m szélességben 790 Ft/nm-től
Festhető álmenyezetek 390 Ft/nm-től
PADLÓSZŐNYEG • PVC • TAPÉTA
BUDAPESTEN: XIII. Váci út 152–154 T.: 359-6741; VIII. Hungária krt. 26. T.: 303-0747; XI. Budafoki út 70. T.: 206-1939; IX. Soroksári út 123. T.: 280-8059
VIDÉKEN: Miskolc, Pesti út 5. T.: 46/362-265; Debrecen, Balmazújvárosi út 6/c T.: 52/417-366; Szeged, Vásárhelyi P. u. 3–5. T.: 62/466-845